

Riedsútstel

Ried	: 18 februari 2021
Agindapunt	: 8
Status	: BESLUITVORMEND
Program	: Programma 0; Bestuur en ondersteuning
Eardere behandeling	: -
Portefúljuhâlder	: mevr. T Willemsma
Amtner	: Anne Jan van der Ploeg
Taheakke	: Bijlage 1 – Overzicht coronamiddelen 2020 en 2021 Bijlage 2 – Decembecirculaire 2020
Presintaasje Iepen Poadium	: Ja / Nee
Saaknûmer	: Z2019-12611 / S2021-01111

Underwerp

Decembecirculaire 2020 en 3e corona steunpakket

Wy stelle jo foar te besluten om:

1. Kennis te nemen van de decembecirculaire 2020 gemeentefonds.
2. De middelen van het 3e steunpakket coronamaatregelen met betrekking tot het jaar 2020, die zijn meegenomen in de decembecirculaire ~~via een balanspost (nog te betalen kosten) beschikbaar te houden voor 2021, conform de eerdere besluiten over het 1e en 2e steunpakket coronamaatregelen~~ via een storting in de reserve overlopende posten in 2020 beschikbaar te houden voor 2021, conform de eerdere besluiten over het 1e en 2e steunpakket coronamaatregelen en deze middelen in 2021 weer beschikbaar te stellen.
3. De middelen van het 3e steunpakket coronamaatregelen met betrekking tot het jaar 2021, die zijn meegenomen in de decembecirculaire conform de eerdere besluiten over het 1e en 2e steunpakket coronamaatregelen hiervoor te reserveren en hiervoor een (saldo neutrale) begrotingswijziging door te voeren.
4. De middelen voor een paar overige taakmutaties in de decembecirculaire met betrekking tot 2021 voorlopig te reserveren in afwachting van mogelijke bestedingsvoorstellen en hiervoor een (saldo neutrale) begrotingswijziging door te voeren.

Koarte gearfetting

De decembecirculaire 2020 is op 16 december 2020 verschenen. Dit is iets later dan in andere jaren. Dat komt omdat eerst het bestuurlijk overleg met de VNG op 14 december is afgewacht. Daarna moesten nog diverse brieven aan de Tweede Kamer verzonden worden over het 3e corona steunpakket. Dit pakket is verwerkt in de decembecirculaire 2020.

Aanvankelijk was het de bedoeling om het nieuwe verdeelstelsel in deze circulaire te verwerken. Dat proces heeft echter vertraging opgelopen en is nu afhankelijk van de voortgang in de kabinetsformatie.

In de decembercirculaire 2020 zijn de middelen voor de 3e steunpakket van de coronamaatregelen opgenomen naast een beperkt aantal overige mutaties. Eerder zijn via de junibrief en de septembercirculaire al middelen beschikbaar gesteld. In een bijlage zijn alle ontvangen en bestede middelen voor coronamaatregelen in beeld gebracht.

Foech ried /kolleezje:

Raad stelt de ontvangen uitkeringen uit gemeentefonds beschikbaar, college is uitvoerend.

Ynlieding

Jaarlijks verschijnen drie circulaire met betrekking tot de uitkering uit het gemeentefonds. Meicirculaire geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, in de septembercirculaire volgt de vertaling van de Miljoenennota, in de decembercirculaire worden de uitkomsten van de Najaarsnota van de rijksoverheid weergegeven en wordt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk afgerond.

Uitstel nieuw verdeelstelsel

De invoerdatum van het nieuwe verdeelstelsel is van 1-1-2022 opgeschoven naar 1-1-2023. Het nieuwe verdeelstelsel wordt aan het nieuwe kabinet overgelaten. Als reden noemt de minister BZK de huidige financiële positie van de gemeenten, waaronder de tekorten bij de jeugdzorg. Daarover moet eerst duidelijkheid komen, en die komt pas bij de kabinetsformatie. Dan wordt er besloten of er structureel geld bijkomt voor de gemeenten. Daarmee legt de minister – conform de wens van de VNG - expliciet een koppeling tussen extra geld voor de gemeenten (de koek moet groter!) en de herverdeling van het gemeentefonds.

De vraag is of er ook compensatie voor de tekorten plaatsvindt over de afgelopen jaren. Het uitstel heeft geen gevolgen voor de invoering van het woonplaatsbeginsel Jeugd. Deze beleidswijziging wordt per 1 januari 2022 doorgevoerd in de huidige verdeling. Het budget voor Voogdij en 18+ blijft tot de herijking op basis van historisch gebruik verdeeld worden, op basis van het gewijzigde woonplaatsbeginsel.

De vraag is hoe bij de kadernota 2022 om te gaan met de herverdeeeffecten die straks bekend worden gemaakt. De voorlopige herverdeeeffecten kunnen bijvoorbeeld worden meegenomen vanaf 2023, inclusief het ingroeipad. Weliswaar zijn de cijfers nog niet definitief, maar de richting is duidelijk.

Compensatiepakketten coronamaatregelen

In de junibrief en septembercirculaire 2020 zijn de eerste en tweede fase van de compensatiemaatregelen corona bekend gemaakt. In de decembercirculaire volgt nu de derde fase.

Voor het jaar 2020 betreft dit een bedrag van € 144.000 en voor 2021 een bedrag van € 411.000.

De uitkering van de middelen heeft in 2021 plaatsgevonden. Zowel de middelen voor 2020 als voor 2021 worden beschikbaar gehouden voor maatregelen in het kader van het gemeentelijk coronabeleid.

Overzicht financiële middelen 3^e fase compensatiemaatregelen corona

Onderwerp	Jaar 2020	Jaar 2021
Aanvullende pakket re-integratiekosten	62.000	142.000
Impuls re-integratie		76.000
Gemeentelijk schuldenbeleid	19.000	39.000
Bijzondere bijstand	6.000	13.000
Continuïteit van zorg (COVID 19)	42.000	
Compensatie quarantainekosten	5.000	
Cultuurmiddelen 2021		96.000
Extra kosten verkiezingen 2021		45.000
Jeugd aan zet	10.000	
Totaal	144.000	411.000

Toelichting op de compensatiemaatregelen

In de decembercirculaire 2020 zijn aanvullende afspraken gemaakt voor 2020 en 2021 over een aanvullend compensatiepakket coronamaatregelen voor gemeenten.

In de circulaire zijn voor de volgende beleidsvelden aanvullende maatregelen getroffen.

Cultuurmiddelen

Het rijk heeft extra middelen uitgetrokken voor de ondersteuning van de lokale culturele infrastructuur. De middelen zijn gerelateerd aan de aanwezige culturele infrastructuur die door de gemeenten wordt ondersteund.

Extra kosten tweede Kamerverkiezingen

Voor de extra kosten die moeten worden gemaakt voor de organisatie van de tweede Kamerverkiezingen worden in totaal € 22 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. Deze middelen zijn bestemd voor het inrichten van stemlokalen en instellen van stembureaus voor vervroegd stemmen en het instellen van afgiftepunten van briefstembureaus.

Jeugd aan zet

Vanuit het programma maatschappelijke diensttijd ontvangen gemeenten extra compensatie. Hiermee kunnen de gemeenten jongeren in de coronatijd ondersteunen. Ook is er in toenemende mate zorg over het effect van de coronamaatregelen op de fysieke en psychische gezondheid van jongeren.

Re-integratie dienstverlening aan bijstandsgerechtigden

Voor de re-integratie van bijstandsgerechtigden en het gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand worden extra middelen vrijgemaakt. Dit ter bestrijding van de voorziene toename van de armoede- en schuldenproblematiek.

Afrekening meerkosten 2020 Jeugdwet en WMO

Het verleende voorschot voor de meerkosten is in de circulaire verhoogd naar totaal € 170 miljoen. Er zijn afspraken gemaakt over het bieden van financiële zekerheid en ruimte aan zorgorganisaties. Voor het zo goed mogelijk organiseren van de continuïteit van zorg voor cliënten en het borgen van het zorgstelsel voor de langere termijn.

Compensatie quarantainekosten

Het kabinet heeft met de gemeenten afspraken gemaakt dat zij een rol zullen vervullen bij het ondersteunen van mensen die in quarantaine moeten. Het gaat om de groep burgers die in quarantaine moeten en niet in staat zijn de problemen die daardoor ontstaan zelf of met hun netwerk op te lossen.

2e coronapakket; septembercirculaire

Via de septembercirculaire 2020 is het 2^e pakket coronamiddelen beschikbaar gekomen. Via de tweede bestuursrapportage en decemberwijzigingen zijn de ontvangen middelen voor 2020 verwerkt. Omdat voor de begroting 2021 de meicirculaire de basis was, zijn ontwikkelingen uit deze circulaire voor 2021 en verder niet meegenomen. In het 2^e pakket coronamiddelen is ook de opschalingskorting 2021 meegenomen. We stellen voor om ook deze middelen in 2021 te reserveren. Het gaat hierbij om een bedrag van € 271.000.

Nog te verwachten coronamaatregelen

In deze circulaire wordt een vooraankondiging gedaan wat betreft een aantal regelingen. Dit is dus nog niet verwerkt in de cijfers van deze circulaire. Het betreft:

- Inkomstenderving; extra reservering van € 150 miljoen voor 2020. Afrekening in 2021 op basis van cijfers in de jaarrekening 2020; effect Td op dit moment nog niet bekend; t.z.t. nemen we een balanspost nog te ontvangen op.
- Afvalinzameling; Compensatie € 20 miljoen over 2020; effect Td op dit moment nog niet bekend; t.z.t. nemen we een balanspost nog te ontvangen op.
- TONK; Het kabinet creëert een Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) voor huishoudens die door omstandigheden in ernstige financiële problemen dreigen te komen. Voor deze tijdelijke ondersteuning wordt het bestaande instrument van de bijzondere bijstand gebruikt. In totaal is een bedrag van maximaal € 130 miljoen gereserveerd voor het eerste halfjaar van 2021.
- Perspectief jeugd en jongeren. Voor jongeren is het essentieel om elkaar fysiek te kunnen ontmoeten. Met een jeugdpakket van € 58,5 miljoen wil het kabinet een gerichte (financiële) impuls aan gemeenten geven om samen met jongeren, lokale organisaties en evenementensector volledig coronaproof kleinschalige activiteiten te programmeren op het gebied van cultuur, sport en andere zinvolle vrijetijdsbesteding. Het kabinet stelt in het vooruitzicht dat inkomstenderving en compensatie van reële kosten ook zullen worden voortgezet tot en met het 1e kwartaal 2021. En ten aanzien van de GGD en veiligheidsregio loopt het door in het hele kalenderjaar 2021

Overige compensaties in relatie tot corona buiten gemeentefonds

Buiten het gemeentefonds om worden in 2020 en 2021 nog meer compensaties verstrekt in de vorm van specifieke uitkeringen (SPUK's) . Dat betreft:

- Zwembanen en ijsbanen; € 100 miljoen
- Verlenging steun aan sportverenigingen; € 60 miljoen
- Toezicht en handhaving; € 60 miljoen
- TOZO 3 regeling
- Beschikbaarheidsvergoeding openbaar vervoer.

Bijstelling uitkeringsfactoren

- 2018: definitieve vaststelling; Stijging van 1,492 naar 1,4933; betreft actualisering WOZ-waarden; effect € 39.650; incidentele bate in jaar 2021.
- 2019: ongewijzigd op 1,538

- 2020: stijging met twee punten van 1,621 naar 1,623; betreft + 1 punt verdeelreserve en + 1 punt ontwikkeling uitkeringsbasis; effect € € 61.000 in jaar 2020
- 2021: ongewijzigd op 1,659

Overige taakmutaties decembercirculaire

Er is nog een aantal kleine aanvullende uitkeringen voor 2021 ontvangen voor de volgende beleidsterreinen. Voorstel is om deze bedragen voorlopig te reserveren, omdat nog niet voor onderstaande onderwerpen is aangegeven, of hiervoor gedurende het jaar nog middelen nodig zijn.

Onderwerp	Jaar 2021
Mobiliteitshulpmiddelen Wet langdurige zorg	35.000
Centrale voorziening Basisregistratie personen	9.000
Mijn overheid en DigiD	7.000
Bijdrage Generieke Digitale Infrastructuur	5.000
Totaal	56.000

Histoarje

In de begrotingswijziging december 2020 is door de raad besloten om de niet benutte coronamiddelen, die in 2020 zijn ontvangen via de reserve overlopende posten over te brengen naar 2021 en voor dat jaar weer beschikbaar te stellen.

Omdat de uitkomsten van de decembercirculaire niet in de begrotingwijzigingen van december konden worden verwerkt, hadden we verwacht dat we de ontvangen coronamiddelen van het 3e maatregelen pakket in de lijn van het besluit bij de begrotingswijzigingen via een balanspost (nog te betalen) mochten overhevelen naar 2021, zoals eerder verwoord in het oorspronkelijke raadsvoorstel.

Naar aanleiding van het contact met de accountant in het kader van de voorbereidingen op de controle van de jaarrekening 2020 kwam dit voorstel ter sprake.

In beginsel moeten de middelen van het 3e maatregelenpakket tot de baten van het boekjaar 2020 worden gerekend en is een overhevelen via een balanspost (nog te betalen) niet toegestaan.

Concreet zou dat betekenen, dat we dan pas bij de bestemming van het resultaat van de jaarrekening de middelen van het 3e maatregelenpakket beschikbaar hebben. Dat is ongewenst, omdat we graag zo snel mogelijk deze middelen op een goede maar ook snelle manier kunnen wegzetten naar de onderdelen waarvoor de middelen bestemd zijn.

Vandaar het gewijzigde voorstel van beslispunt 2, waarbij wordt voorgeteld om de middelen via de reserve overlopende posten naar 2021 over te hevelen in plaats van via een balanspost (nog te betalen). Hiermee blijven we aansluiten bij de overwegingen achter het besluit van de begrotingswijzigingen van december en vindt de overheveling rechtmatig plaats.

Te berikken effect

We willen de ontvangen uitkeringen uit het gemeentefonds, met betrekking tot het compensatiepakket corona en de overige taakmutaties, inzetten voor de doeleinden waarvoor deze beschikbaar zijn gesteld. Voor wat betreft de ontvangen coronagelden is het belangrijk dat we als gemeente ondersteunen waar nodig is. De hoeveelheid middelen die het Rijk aan de gemeente beschikbaar stelt, maakt het inmiddels mogelijk om meer en actief voorstellen te doen die kunnen bijdragen aan het vitaal houden van de maatschappelijke, culturele en economische infrastructuur van onze gemeente ten behoeve van haar inwoners. We staan hierbij open voor vragen uit de samenleving en proberen de (financiële) steun vanuit de gemeente te bieden die nodig is.

Daarnaast werken we aan separate voorstellen, waarin we als college uitwerking geven aan het op een goede manier wegzetten van de ontvangen coronamiddelen naar de onderdelen waarvoor de middelen bestemd zijn. Dit is soms maatwerk. De raad wordt hier afzonderlijk over geïnformeerd.

Argumenten

Inzet van de coronamiddelen voor de doelgroepen die financieel nadeel ondervinden

De gevolgen van het coronavirus hebben grote nadelige invloeden op het bedrijfsleven, instellingen en andere groeperingen. Het is van groot belang de beschikbare middelen in te zetten ter compensatie van de verliezen die hierbij worden geleden.

Alternativen

-

Kanttekenings / risico's

Zonder de financiële compensatiemaatregelen komt het voortbestaan van de gedupeerden ernstig in gevaar.

Finânsjes

De gemeentefonds uitkeringen 2021 conform de decembercirculaire en de vervallen opschalingskorting uit de septembercirculaire voor een bedrag van € 738.000 via begrotingswijziging op te nemen in de begroting en daarbij de middelen voorlopig te reserveren. Effect begroting budgettair neutraal.

Voor 2021 gaat het hierbij om:

Jaar 2021	
3e pakket coronamiddelen; dec. circulaire	411.000
2e pakket coronamiddelen; sept circulaire	271.000
Overige taakmutaties decembercirculaire	56.000
Totaal	738.000

Voor 2020 is per saldo via de decembercirculaire nog een bedrag van € 171.000 ontvangen. Het voorstel is om hiervan de middelen van het 3^e pakket coronamaatregelen over 2020 ten bedrage van € 144.000 beschikbaar te houden voor het jaar 2021 **via een balanspost (nog te betalen kosten) via een storting in de reserve overlopende posten in 2020.**

Voor 2020 gaat het hierbij om:

Jaar 2020	
Corona maatregelen 3e pakket	144.000
WOZ; actualisering; twee extra punten	61.000
Mobiliteitshulpmiddelen c.a. (nacalculatie)	-35.000
Diverse ontwikkelingen per saldo	1.000
	171.000

In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van de tot nu toe ontvangen middelen in het kader van corona exclusief TOZO. In totaal is een bedrag van € 1.885.000 ontvangen, waarvan € 536.000 is besteed. Er is dan vervolgens nog een bedrag van € 1.350.000 beschikbaar voor diverse maatregelen. In de bijlage is een totaaloverzicht opgenomen met de afzonderlijke maatregelen. Vanuit de organisatie wordt separaat uitwerking gegeven aan hoe deze middelen op de juiste plek terecht kunnen komen. In deze separate voorstellen wordt uitgewerkt hoe we de ontvangen coronamiddelen op een goede manier kunnen wegzetten naar de onderdelen waarvoor de middelen bestemd zijn. Dit is soms maatwerk. De raad wordt hier afzonderlijk over geïnformeerd.

	Jaar 2020	Jaar 2021	Totaal
1e tranche	440.000	-	440.000
2e tranche	620.000	271.000	891.000
3e tranche	144.000	411.000	555.000
Totaal	1.204.000	682.000	1.886.000
Reeds besteed	312.000	224.000	536.000
Nog beschikbaar	892.000	458.000	1.350.000

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Voorlichting omtrent de compensatie mogelijkheden met betrokkenen.

Hiervoor loopt onder meer parallel een traject met collegeadvies voor onder meer toedeling coronagelden Sociale Werkvoorziening en Participatie

Kommunikaasje

Er is contact over de compensatie van geleden schade en verliezen met betrokkenen.

Yntegraliteit

Overleg met alle afdelingen/clusters die betrokken zijn bij de toekenning van het compensatiepakket. Het betreft met name de cluster sociaal domein.

Previnsje

n.v.t.

Gearwurking

Uitvoering van de maatregelen in samenwerking met Achtkarspelen.

Ferfolchtrajekt

Agendering van voorstel voor de raad van 18 februari 2021.

Uitvoering regelingen en besteding van de compensatiemiddelen in 2021.

Evaluaasje

Tussentijdse rapportages.

Burgum, 26 januari 2021

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,
secretaris burgemeester

mw. H.M. van Gils

dhr. drs. L.J. Gebben

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 26 januari 2021

punt nummer: 8;

Beslút:

1. Kennis te nemen van de decembercirculaire 2020 gemeentefonds.
2. De middelen van het 3e steunpakket coronamaatregelen met betrekking tot het jaar 2020, die zijn meegenomen in de decembercirculaire ~~via een balanspost (nog te betalen kosten) beschikbaar te houden voor 2021, conform de eerdere besluiten over het 1e en 2e steunpakket coronamaatregelen~~ via een storting in de reserve overlopende posten in 2020 beschikbaar te houden voor 2021, conform de eerdere besluiten over het 1e en 2e steunpakket coronamaatregelen en deze middelen in 2021 weer beschikbaar te stellen.
3. De middelen van het 3e steunpakket coronamaatregelen met betrekking tot het jaar 2021, die zijn meegenomen in de decembercirculaire conform de eerdere besluiten over het 1e en 2e steunpakket coronamaatregelen hiervoor te reserveren en hiervoor een (saldo neutrale) begrotingswijziging door te voeren.
4. De middelen voor een paar overige taakmutaties in de decembercirculaire met betrekking tot 2021 voorlopig te reserveren in afwachting van mogelijke bestedingsvoorstellen en hiervoor een (saldo neutrale) begrotingswijziging door te voeren.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 18 februari 2021.

de griffier

de voorzitter

dhr. O.E. de Vries

dhr. drs. L.J. Gebben